

Minjastofnun Íslands

14 450

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumans	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Minjastofnun Íslands
kt. 440113-0280
Suðurgötu 39, 101 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Minjastofnun Íslands er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem annast framkvæmd minjavörslu í samræmi við ákvæði laga um menningarminjar. Stofnunin heyrir undir Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið.

Meginhlutverk hennar er að tryggja eftir föngum varðveislu menningarsögulegra minja í eigin umhverfi og auðvelda aðgang og kynni þjóðarinnar af þeim. Til menningarminja teljast ummerki um sögu þjóðarinnar svo sem fornminjar, menningarlandslag, kirkjugripir, minningarmörk, hús og önnur mannvirki, skip og bátar, listmunir og nytjahlutir. Minjastofnun Íslands hefur yfirumsjón með verndun fornleifa- og byggingararfs á Íslandi. Lög um menningarminjar voru sett 2012 og tóku gildi 1. janúar 2013. Með lögnum voru sameinaðar tvær stofnanir, Fornleifavernd ríkisins og Húsafriðunarnefnd.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 20 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 435,1 milljónir og afkoma kr. -9,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 27,1 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 276,9 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Minjastofnunar Íslands fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Rúnar Leifsson
forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	346.600.000	324.800.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	79.012.169	80.353.107
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		0	5
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	9.519.344	10.356.209
Tekjur samtals		435.131.513	415.509.321
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	276.459.856	274.914.098
Annar rekstrarkostnaður	5	161.664.156	87.514.315
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		36.263	95.649
Afskriftir og niðurfærslur	6	9.519.344	10.356.209
Gjöld samtals		444.679.619	372.880.271
Afkoma ársins		(9.548.106)	42.629.050
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(12.548.106)	42.629.050
Rekstrartilfærslur		3.000.000	0
		(9.548.106)	42.629.050

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Viðskiptakröfur		800	1.900
Tengdir aðilar	7	258.745.978	309.248.842
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		13.780	749.959
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	18.094.074	25.149.390
Eignir samtals		<u>276.854.632</u>	<u>335.150.091</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	10.195.795	824.101
Viðskiptaskuldir		9.667.352	3.817.125
Ýmsar skammtímaskuldir	9	221.338.252	276.788.182
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	8.564.477	17.083.821
Skuldir samtals		<u>249.765.876</u>	<u>298.513.229</u>
Eignir samtals að frádrögnum skuldum samtals		27.088.756	36.636.862
Eigið fé			
Hrein eign	11	27.088.756	36.636.862
Eigið fé samtals		<u>27.088.756</u>	<u>36.636.862</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>276.854.632</u>	<u>335.150.091</u>
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(9.548.106)	42.629.050
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	9.519.344	10.356.209
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(9.519.344)	(10.356.209)
		<u>(9.548.106)</u>	<u>42.629.050</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		737.279	(751.859)
Tengdir aðilar		58.410.530	(93.642.615)
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(49.599.703)	51.765.424
		<u>9.548.106</u>	<u>(42.629.050)</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(2.464.028)	(6.194.969)
		<u>(2.464.028)</u>	<u>(6.194.969)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		1.464.028	5.294.969
Fjárfestingarframlag		1.000.000	900.000
		<u>2.464.028</u>	<u>6.194.969</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok			
		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Rekstrar- tilfærslur	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	331.800.000	0	1.000.000	332.800.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda				
Launabætur	14.800.000	0	0	14.800.000
Fjárveiting ársins	346.600.000	0	1.000.000	347.600.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	36.636.862	0	(8.065.569)	28.571.293
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	383.236.862	0	(7.065.569)	376.171.293
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(359.148.106)	3.000.000	(2.464.028)	(358.612.134)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	24.088.756	3.000.000	(9.529.597)	17.559.159

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Farartæki og vélar	8-15 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að fráreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2023 2022

2 Tekjufærsla fjárveitinga

Fjárveiting ársins	346.600.000	324.800.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	9.519.344	10.356.209
	<u>356.119.344</u>	<u>335.156.209</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	331.800.000	0	0	331.800.000
Launabætur	14.800.000	0	0	14.800.000
Fjárveiting til tekna	346.600.000	0	0	346.600.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum .	(359.148.106)	3.000.000	0	(356.148.106)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(12.548.106)	3.000.000	0	(9.548.106)

2023 2022

3 Framlög og ýmsar tekjur

Leigutekjur	400.500	344.000
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	78.611.669	80.009.107
	<u>79.012.169</u>	<u>80.353.107</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	233.507.632	215.448.659
Orlof, breyting	(10.613.842)	10.022.164
Launatengd gjöld	51.836.752	48.109.250
Starfsmannakostnaður	1.729.314	1.334.025
	<u>276.459.856</u>	<u>274.914.098</u>

Meðalfjöldi stöðugilda	21,6	20,9
------------------------------	------	------

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	1.243.588	1.536.414
Byggingarvörur, almennar	25.749	275.851
Byggingarvörur, aðrar	2.280	11.881
Tæki og búnaður til innréttinga	0	5.690
Ýmis tæki og áhöld	616.886	1.439.147
Varahlutir og viðhaldsvörur	266.577	46.573
Orkugjafir	3.757.120	3.274.536
Matvæli	6.365.852	2.644.558
Almennar rekstrarvörur	788.025	718.972
Vörukaup, almenn	<u>13.066.077</u>	<u>9.953.622</u>
Kennslu- og fündurvörur	9.210	0
Ýmsar sérgreindar vörur	1.451	108.013
Vörukaup, sérgreind	<u>10.661</u>	<u>108.013</u>

Skýringar

	2023	2022
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Fundir, námskeið, risna	862.818	1.279.656
Ferðir, upphald	4.656.272	5.801.988
Akstur	962.190	923.622
Sérfræðiþjónusta	53.337.451	24.917.496
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	48.543	44.635
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	911.272	799.779
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	516.170	1.441.002
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	61.294.716	35.208.178
Afnotagjöld	8.632.096	7.280.310
Leigugjöld	28.858.948	26.452.441
Notkun véla og flutningatækja	304.659	615.908
Verkkaup	47.094.895	6.226.690
Kostnaðarhlutdeild	1.156.525	498.612
Tryggingar, lögboðnar	967.263	890.321
Opinber gjöld	278.316	280.220
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	87.292.702	42.244.502
Annar rekstrarkostnaður samtals	161.664.156	87.514.315
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	5.036.318	4.823.702
Farartæki og vélar	4.061.922	4.061.922
Sölugjöld og úreltar eignir	421.104	1.470.585
	9.519.344	10.356.209
	31.12.2023	31.12.2022
7 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	77.674.951	141.791.321
Aðrir ríkisaðilar	181.071.027	167.457.521
	258.745.978	309.248.842
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	10.195.795	824.101
	10.195.795	824.101

Skýringar

	31.12.2023	31.12.2022
8 Varanlegir rekstrarfjármunir		
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	11.233.080	14.226.474
Farartæki og vélar	6.776.994	10.838.916
Aðrar eignir	84.000	84.000
	18.094.074	25.149.390

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	42.990.052	35.649.122	84.000	78.723.174
Viðbætur á árinu	2.464.028	0	0	2.464.028
Selt/úrelt á árinu	(6.845.471)	0	0	(6.845.471)
	38.608.609	35.649.122	84.000	74.341.731
Afskriftir 01.01.2023	28.763.578	24.810.206	0	53.573.784
Afskrift ársins	5.036.318	4.061.922	0	9.098.240
Selt/úrelt á árinu	(6.424.367)	0	0	(6.424.367)
	27.375.529	28.872.128	0	56.247.657
Staða 31.12.2023	11.233.080	6.776.994	84.000	18.094.074

	31.12.2023	31.12.2022
9 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	29.966.843	40.580.685
Önnur ógreidd gjöld	191.371.409	236.207.497
	221.338.252	276.788.182

10 Frestun tekjufærslu fjárfestinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í forni afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárfestinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2023	31.12.2022	
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárfestinga	18.094.074	25.149.390	
Ónotuð fjárfesting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	(9.529.597)	(8.065.569)	
	8.564.477	17.083.821	
	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárfesting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	25.149.390	(8.065.569)	17.083.821
Fjárfestingarfjárfesting ársins	0	1.000.000	1.000.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	2.464.028	(2.464.028)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(9.519.344)	0	(9.519.344)
	18.094.074	(9.529.597)	8.564.477

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 7,5 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

Skýringar

31.12.2023 31.12.2022

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

Hrein eign

Jöfnuður 1.1.	36.636.862	(5.992.188)
Afkoma ársins	(9.548.106)	42.629.050
Jöfnuður 31.12.	<u>27.088.756</u>	<u>36.636.862</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabundna skuldbindandi samninga um húsnæði og aðra ótímabundna samninga. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 30,8 milljónum og aðrir samningar 3,0 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.